

Första delårsrapporten för 2026 för tiden 1.1-30.4.2026

VD/3839/02.01.00.00/2026

PT/MR/PK/SE/AP

I enlighet med anvisningarna för verkställandet av budgeten får stadsstyrelsen och stadsfullmäktige rapporter om utfallet av budgetanslagen och de bindande målen tertialvis för januari–april, januari–augusti och för hela året i samband med bokslutet. Den första delårsrapporten 2026 har utarbetats i enlighet med läget 30.4.2026.

Omvärldens utveckling

Det har varit svårt att förutse utvecklingen av ekonomin och omvärlden under hela 2020-talet. En betydande förändring jämfört med tidigare årtionden har varit att geopolitiken har framhävts på ett helt nytt sätt. Den snabba återhämtningen efter coronakrisen avbröts när inflationen och räntorna steg efter att Ryssland inledde ett anfällskrig mot Ukraina. Hittills har en liknande chock inträffat i mindre skala i början av 2026 när ett nytt krig bröt ut i Mellanöstern, vilket påverkade tillgången på energi och andra råvaror. Detta ökar återigen inflationen och räntetrycket, samtidigt som den ekonomiska tillväxten är svag.

År 2026 präglas de ekonomiska utsikterna fortfarande av en ovanligt stor osäkerhet. Den allt hårdare handelspolitiken i USA och utökningen av tullar har lett till ökad osäkerhet i den globala handeln och tilltagande spänningar i handelsrelationerna, särskilt mellan USA och Kina. Samtidigt avtar tillväxten i världsekonomin och IMF förutspår att den kommer att vara cirka 3,1 procent 2026, vilket ligger under det långsiktiga genomsnittet.

Utsikterna för Finlands ekonomi är fortfarande svaga även om en vändning till det bättre har skett i slutet av 2025. I finansministeriets senaste prognoser kommer ekonomin att öka med cirka 0,6 procent 2026, och tillväxten kommer att vara klart långsammare än potentialen. Tillväxten är långsam, eftersom den inhemska efterfrågan är svag, byggandet ligger kvar på en låg nivå och den internationella efterfrågan är osäker.

Situationen på arbetsmarknaden är fortfarande svår. Finlands Bank förutspår att arbetslöshetsnivån är cirka 10 procent 2026, och minskningen är långsam på grund av den dämpade ekonomiska tillväxten.

Som helhet präglas omvärlden fortfarande av en samtidig långsam tillväxt, ökad osäkerhet och framträdande geopolitiska risker. På grund av dessa faktorer är den ekonomiska utvecklingen känslig för externa förändringar och det råder större osäkerhet kring prognoserna än normalt. Det väsentliga är bland annat hur de pågående kriserna utvecklas.

För Vanda skulle det vara mycket viktigt att den ekonomiska konjunkturen vänder. Återhämtningen i byggandet skulle stimulera Vandas ekonomi och förbättra stadens mycket svaga sysselsättningsläge. Också ökningen av andra investeringar och den ökande konsumtionsefterfrågan skulle stödja Vandas ekonomi.

I slutet av 2025 hade Vanda 252 956 invånare. Befolkningen ökade med knappa 1 700 invånare, vilket var 2 140 personer färre än året innan. Senast den kvantitativa befolkningsökningen varit lägre än så var för över 20 år sedan, år 2004 (+1 390). Relativt sett ökade befolkningen med endast 0,7 procent, vilket

var mindre än någonsin tidigare sedan 1970. Minskningen av befolkningstillväxten berodde till stor del på den minskade invandringen 2025.

Den inhemska nettomigrationen har varit negativ i Vanda under flera år och enligt preliminära uppgifter ökade utflyttningsöverskottet en aning jämfört med 2024. Den mest betydande förändringen i den inhemska migrationen var enligt de preliminära uppgifterna att Vanda led av utflyttningsöverskott med Helsingfors. Innan dess har nettomigrationen med Helsingfors varit på minus endast en gång, år 1995. Det var redan sjätte året på rad som Vandas befolkning växte enbart tack vare antalet personer med främmande modersmål. År 2025 ökade antalet invånare med främmande modersmål med 3 530 personer, medan antalet invånare med ett inhemskt modersmål minskade med 1 840 personer. Vanda var den enda av de sex största städerna där antalet invånare med ett inhemskt modersmål minskade.

Enligt Statistikcentralens preliminära uppgifter har Vandas befolkning undantagsvis minskat med fyra personer under det första kvartalet 2026. Detta beror på ett fördrag mellan Finland och Estland som gäller utbyte av uppgifter i befolkningsregistret, enligt vilket estniska medborgare kan ha en permanent adress registrerad i endast ett land. Att situationen är sällsynt framgår av att nettoinvandringen i Vanda inte en enda gång tidigare har varit negativ under det första kvartalet sedan 1990. Den inhemska nettomigrationen var däremot 60 personer på plus i början av året och den naturliga befolkningstillväxten 170 personer. Antalet födda barn har ökat. I januari-mars 2026 föddes 645 barn i Vanda, vilket var 59 barn mer än under motsvarande tidpunkt året innan.

I mars 2026 var 19 800 av invånarna i Vanda arbetslösa, vilket var närmare 1 400 fler än under motsvarande tidpunkt året innan. Jämfört med siffrorna för två år sedan var antalet arbetslösa rentav 3 800 fler. Arbetslösheten ligger verkligen på en hög nivå, eftersom det bara var i början av coronapandemin som siffrorna tillfälligt var högre än så här. Antalet arbetslösa minskade ändå något från februari, eftersom antalet tillåtna minskade med 163 personer. Långtidsarbetslösheten har ökat sedan oktober 2023, med undantag för några enstaka månader.

Antalet långtidsarbetslösa har redan en längre tid legat på en historiskt hög nivå och i slutet av 2025 fanns det drygt 8 000 långtidsarbetslösa i Vanda. I mars har antalet långtidsarbetslösa redan ökat till mer än 8 200 personer. Även ungdomsarbetslösheten har ökat i Vanda under de senaste åren, även om ungdomsarbetslösheten visar en säsongsvariation beroende på årstiderna. I mars 2026 uppgick antalet arbetslösa under 25 år till 2 230, vilket var 280 fler än för ett år sedan och 560 fler än för två år sedan.

Arbetslöshetsgraden i kommunerna i Helsingforsregionen var högst i Vanda (14,7 %) och lägst i Sibbo (7,7 %). Arbetslöshetsgraden i Vanda var också högst i hela Nyland. Av de sex största städerna var arbetslöshetsgraden i mars 2026 högst i Tammerfors (15,7 %) och lägst i Esbo (11,2 %).

Enligt arbets- och näringsministeriets arbetsmarknadsprognos kommer arbetslöshetsläget i Nyland att fortsätta vara dåligt. Ministeriet bedömer att antalet arbetslösa arbetssökande i Nyland kommer att öka allra längst, ända fram till 2027.

Byggandet har fortsättningsvis haft bottenkänning under den första tredjedelen av detta år. Konsumenternas förtroende är rekordlångt. En central faktor bakom den senaste förtroendeminskningen är Iran-krisen som redan nu har höjt bland annat energipriserna och Euribor, som i sin tur ökar inflationen. Försäljningen av nya bostäder står fortfarande nästan helt stilla och även ökningen av försäljningen av gamla bostäder stannade av vid ingången av februari-mars detta år.

Antalet påbörjade bostadsbyggen var drygt 90 under den första tredjedelen av 2026. I fjol var antalet påbörjade byggen 310 under motsvarande period. Minskningen av antalet påbörjade bostadsbyggen beror på att antalet påbörjade flervåningshusbostäder var endast 45 under årets första tredjedel, medan antalet ännu i fjol var nästan 190 fler. Åren 2016–2025 påbörjades i genomsnitt knappt 750 bostadsbyggen under årets första tredjedel.

Utvecklingen av skattefinansieringen

Under januari–april 2026 har staden fått skatteinkomster på sammanlagt 186,2 miljoner euro (2025: 185,4 milj. euro), varav 151,7 miljoner euro i kommunalskatt (2025: 149,3 milj. euro), 31,0 miljoner euro i samfundsskatt (2025: 29,2 milj. euro) och fastighetsskatt 3,5 miljoner euro (2025: 6,8 milj. euro). I hela landet har kommunerna i januari–april redovisat 3,2 procent mer i kommunalskatter jämfört med året innan, och i Vanda var ökningen 1,6 procent mer. Under det innevarande året ökar den redovisade kommunalskatten uppskattningsvis med sammanlagt omkring 5,7 procent i hela landet.

Kommunförbundet har uppdaterat sina ramar för den kommunspecifika beskattningen utgående från 2024 års beskattning som slutfördes i maj, statistiken över hur de inkomster som är underställda förskottsinnehållning år 2025 utvecklats (förhandsuppgift), finansministeriets nyaste skatteprognoser samt den prognosticerade kommunspecifika befolkningsutvecklingen. Vanda beräknas få omkring 22,9 miljoner euro mindre i kommunalskatt år 2026 än vad man utgått från i budgeten. Den största orsaken är fortfarande det svaga sysselsättningsläget, vilket har lett till att utvecklingsprognosen för löneinkomsterna har sänkts. Beskattningen för 2025 blir klar i oktober, en eventuell justering av utdelningen samt storleken på november månads redovisning bekräftas när den slutgiltiga beskattningen är klar. I december justerar man även kommungruppens och kommunernas andelar av förskotten för 2026. Kommunförbundet uppdaterar nästa gång kommunalskatteprognosen för hela landet och de kommunspecifika ramarna i augusti och i september–oktober när man vet riktlinjerna för statens budget.

I januari–april inflöt sammanlagt 31,0 miljoner euro i samfundsskatt till staden, vilket är en ökning med 6,1 procent jämfört med året innan. I hela landet uppgick motsvarande ökning i kommunernas samfundsskatter i jämförelse med året innan till samma 6,1 procent. Under det innevarande året ökar de redovisade samfundsskatterna uppskattningsvis med sammanlagt omkring 3,0 procent i hela landet. Vandas samfundsskatteinkomster förutspås överskrida budgeten (68 milj. euro) med cirka 3,1 miljoner euro på grund av tilläggsförskotten för skatteåret 2025. Kommunförbundets prognos för samfundsskatten är ännu mycket osäker och preciseras när den slutförda samfundsskattens uppgifter för 2025 blir färdiga.

I januari–april har staden fått in 3,5 miljoner euro i redovisad fastighetsskatt. Enligt prognosen skulle Vanda år 2026 få 111,0 miljoner euro i redovisad fastighetsskatt, vilket underskrider budgetprognosen med 6,0 miljoner euro. Fastighetsskatteprognosen har sjunkit på grund av de negativa korrigeringsarna som hänför sig till tidigare skatteår och på grund av att fastigheternas beskattningsvärden har sjunkit.

Prognosen ger vid handen att skatteinkomsterna kommer att underskrida budgeten med rentav cirka 25,8 miljoner euro. Skatteprognoserna preciseras ännu i slutet av året.

Enligt Kommunförbundets statsandelskalkyl får staden 209,9 miljoner euro i statsandel för basservicen, 19,0 miljoner euro i ersättning för skatteförluster som åsamkats genom ändringarna i beskattningsgrunderna och 43,4 miljoner euro i finansiering för undervisnings- och kulturväsendet enligt undervisnings- och kulturministeriets beslut år 2026. Undervisnings- och kulturministeriets slutliga

beslut kommer i slutet av året. Det beräknas att totalt 272,4 miljoner euro inflyter i statsandelar, det vill säga överskrider budgeten med 3,4 miljoner euro.

Driftsekonomi

Under januari–april uppgick stadens och fondernas verksamhetsintäkter till 134,1 miljoner euro, verksamhetsutgifter till -370,8 miljoner euro, medan verksamhetsbidraget var -236,7 miljoner euro. Under januari–april har verksamhetsintäkterna förverkligats till 35 procent, verksamhetskostnaderna till 30 procent och verksamhetsbidraget till 28 procent i förhållande till budgeten.

Enligt prognosen ökar verksamhetsintäkterna till 379,1 miljoner euro och verksamhetskostnaderna till -1 202,2 miljoner euro före utgången av året. Verksamhetsintäkterna beräknas underskrida budgeten med cirka 1,1 miljoner euro. Verksamhetsintäkterna förutspås överskridas en aning inom verksamhetsområdet för fostran och lärande. Inom stadsmiljöns verksamhetsområde beräknas markförsäljningsvinsterna bli mindre än det budgeterade på grund av den låga konjunkturen inom byggandet och den svaga efterfrågan på tomter. Å andra sidan kommer inkomsterna från markanvändningsavtal att överskrida budgetprognosen.

Verksamhetskostnaderna underskrider enligt budgetprognosen med cirka 14,9 miljoner euro. Inom verksamhetsområdet för fostran och lärande förutspås en överskridning till följd av höjningen av hemkommunsersättningarna, inverkan av den ökade behörighetsgraden och subventioneringen av statsandelen för morgon- och eftermiddagsverksamheten. Kostnaderna för vikarier inom småbarnspedagogiken kommer att överskrida budgeten, men utfallet av de totala personalutgifterna beräknas bli enligt budgeten. Arbetsmarknadsstödet kommunandel beräknas överskrida budgeten på grund av konjunkturläget i den allmänna ekonomin och det allt sämre sysselsättningsläget till följd av detta. Verksamhetsbidraget förutspås bli omkring 13,4 miljoner euro bättre jämfört med budgeten.

Enligt Kommunförbundets prognos från maj beräknas skatteinkomsterna underskrida den ändrade budgeten med ytterligare 25,8 miljoner euro. Den negativa avvikelsen i Kommunförbundets skatteinkomstprognos sedan beräkningarna hösten 2024 har varit exceptionellt stor särskilt när det gäller kommunal- och samfundsskatterna. I praktiken har skatteinkomsterna sänkts i varje ny prognos jämfört med föregående. Utvecklingen av de redovisade kommunalskatterna påverkas särskilt av de ökade arbetslöshetssiffrorna och inkomsten som prognostiserats i samfundsskatterna minskar på grund av konjunkturläget i ekonomin. Vanda är en mycket konjunkturkänslig stad och särskilt den svåra situationen inom byggbranschen har påverkat skatteinkomstutvecklingen. Inflödet av fastighetsskatteinkomster var svagt redan 2025, och prognosen har ytterligare sänkts med cirka 5,5 miljoner euro från prognosen för hösten 2025. Enligt Kommunförbundets bedömning är fastighetsskattens utveckling historiskt svag 2026, och fastigheternas beskattningsvärden kommer att försämrans för första gången under statistikhistorien med början från år 2014. Detta påverkas av småskaligt nybyggande och en svag utveckling av återanskaffningsvärdena. Intäkterna från statsandelarna beräknas bli 3,4 miljoner euro mer positiva än budgeten.

Budgeten för räntekostnaderna för 2026 är 26,1 miljoner euro, vilket är 5,4 miljoner euro mer än utfallet av bokslutet 2025. Enligt prognosen kommer räntekostnaderna att överskrida budgeten med cirka 2,0 miljoner euro. Stadens lånebelopp har ökat snabbt och kommer att öka även i framtiden. På grund av det ökande lånebeloppet kommer stadens ränteutgifter oundvikligen att öka i framtiden.

Av- och nedskrivningar har i januari–april verkställts för 38,9 miljoner euro och för hela året beräknas de uppgå till sammanlagt cirka 114,0 miljoner euro.

I den första delårsrapporten för år 2026 prognostiseras ett årsbidrag på 39,7 miljoner euro, vilket underskrider budgeten med omkring 9,5 miljoner euro. Resultatprognosen utmynnar i cirka -76,4 miljoner euro (i budgeten -67,9 milj. euro).

Investeringar

Utfallet av inkomsterna i stadens och fondernas investeringsdel var i januari–april 0,3 miljoner euro, investeringsdelens utgifter var -94,0 miljoner euro och investeringsdelens netto var -93,8 miljoner euro.

Stadens och fondernas totala investeringsutgifter förutspås år 2026 ligga på en nivå av 393,0 miljoner euro och underskrida investeringsanslagen i budgeten med runt 0,7 miljoner euro.

Investeringsinkomsterna förutspås uppgå till 43,5 miljoner euro och investeringsdelens netto förutspås uppgå till -349,5 miljoner euro (budgeten -350,2 milj. euro). Största delen av investeringsdelens inkomster inflyter från statens finansieringsandel för byggandet av Vandaspåran.

För närvarande förutspås investeringsutgifterna underskridas något inom byggnadsinvesteringarna (0,8 milj. euro). Byggandets prognosändringar beror på att projektstarter skjutits upp och på entreprenadpriser som avviker från förväntningarna. När det gäller lös egendom finns det en risk att budgeten överskrids, men endast med cirka 0,1 miljoner euro. Övriga investeringsgrupper inklusive Vandaspåran beräknas hålla sig inom budgeten.

Finansiering

Nettoupplåningen för 2026 beräknas uppgå till drygt 343 miljoner euro, och dessutom finansierar staden återigen amorteringarna på lånen för 2026, sammanlagt cirka 36,8 miljoner euro. Således kommer det innevarande årets bruttoupplåning troligen att vara 380 miljoner euro beroende på den ekonomiska utvecklingen i slutet av året och stadens likviditetssituation. Stadens lånestock överskred återigen gränsen på en miljard euro i slutet av 2025. Lånestocken fortsätter öka kraftigt också under de kommande åren, när förutom stadens övriga investeringar också projektet med Vandaspåran framskrider. Staden lyfte genast i början av året ett s.k. grönt lån på 100 miljoner euro och avsikten är att säkerställa ett annat långfristigt lån på 100 miljoner euro före sommarperioden.

Likviditetssituationen har hittills varit något bättre än prognosen, men skillnaden i förhållande till prognosen kommer sannolikt att jämnas ut före slutet av året. Likviditetssituationen beaktas i fråga om tidpunkten för när staden och dess bolag lyfter de långfristiga lånen. Det strategiska målet för hanteringen av kassaflödet är att trygga en tillräcklig likviditet på koncernnivå i alla situationer.

Stadsstyrelsen 1.6.2026 § 8

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) anteckna den första delårsrapporten för 2026 för kännedom och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att den första delårsrapporten för 2026 antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 22.6.2026

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna den första delårsrapporten för 2026 för kännedom.

Bilagor:

- Bilaga 1: Vanda stads första delårsrapport 2026
- Bilaga 2: De största dotterbolagens delårsrapporter 1/2026
- Bilaga 3: Rapportering av de bindande målen 1/2026

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Matti Ruusula, ekonomi- och strategidirektör, tfn 043 824 9254,
fornamn.efternamn[at]vantaa.fi
Päivi Kandolin, budgetchef, tfn 040 626 7613,
fornamn.efternamn[at]vantaa.fi